Instanța de fond: Judecătoria Anenii Noi (sediul Central), judecător Andrei Mocanu.
Dosarul nr. 2a-4694/24 (2-24049389-02-2a-24122024)

D E C I Z I E

09 aprilie 2025 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul: Panov Ana
Judecătorii: Corlăteanu Diana și Bagrin Lucia
Grefier: Jumiga Tamara

examinând în şedinţă de judecată publică cererea de apel declarată de Primarul satului Speia, r.Anenii Noi împotriva hotărîrii Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 09 octombrie 2024,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Denis Potereanu în interesele reclamantei Olga Cîrlig împotriva Primarului satului Speia, r.Anenii Noi, Vitalie Coteț, privind anularea Dispoziției primarului satului Speia, r.Anenii Noi nr.31 din 21 februarie 2024 „Privind concedierea în baza art.206 alin.(1) lit.d) Codul muncii” cu restabilirea în funcție și cauza civilă conexă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat împotriva Primarului sat. Speia, r-nul Anenii Noi, Vitalie Coteț cu privire la anularea Dispoziției nr. 31 din 21.02.2024,

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

La 7 mai 2024, avocatul Potereanu Denis în interesele reclamantei Olga Cîrlig s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Primarului satului Speia, r. Anenii Noi, Vitalie Coteț, privind anularea Dispoziției primarului satului Speia, r. Anenii Noi, nr. 31 din 21 februarie 2024 „privind concedierea în baza art. 206 alin. (1) lit. d) din Codul muncii” și emiterea actului administrativ prin care Cîrlig Olga să fie restabilită în funcția deținută anterior de șef a Bibliotecii din s. Speia, r. Anenii Noi.

În motivarea cererii reclamanta a indicat că, la 21 februarie 2024, Primarul satului Speia a emis dispoziția nr. 31 din 21 februarie 2024 „privind concedierea în baza art. 206 alin. (1) lit. d) din Codul muncii” prin care a dispus următoarele:- pentru absența fără motive de la locul de lucru la 4 februarie 2024, Șefei Bibliotecii publice, doamna Olga Cîrlig i se aplică sancțiunea disciplinară prin concediere, în conformitate cu art. 206 alin. (1) lit. d) în temeiul prevăzut de art. 86 alin. (1) lit. h) din Codul muncii.

Relevă că dispoziția nr. 31 din 21 februarie 2024 „privind concedierea în baza art. 206 alin. (1) lit. d) din Codul muncii” este vădit un act administrativ individual defavorabil, fiind emis abuziv și cu încălcarea legislației muncii, or angajatorul nu a fost obiectiv în aplicarea sancțiunii precum și nici nu a desfășurat o anchetă de serviciu pe marginea cauzei, precum și nu a solicitat opinia consultativă a organului sindical.

Notează că conform certificatului nr. 05 din 20 martie 2024 a Centrului sindical ramural teritorial Anenii Noi din domeniul culturii se confirmă că Cîrlig Olga până la concediere a fost membru a organizației sindicale primare a angajaților bibliotecilor publice, pentru care fapt Primarul satului Speia urma să solicite conform cadrului legal și opinia consultativă a organului sindical.

Referitor la ancheta de serviciu, relatează că aceasta impune stabilirea următoarelor aspecte: locul, timpul, metodele, motivele și alte circumstanțe ale cauzei; persoana care a comis abaterea disciplinară și gradul de vinovăție al acesteia; circumstanțele care influențează asupra gradului și caracterului responsabilității persoanei vinovate, precum și cele atenuante sau agravante; calitățile profesionale ale persoanei care a comis abaterea disciplinară, alte date caracteristice (vârsta, perioada de activitate, abaterile disciplinare comise și sancțiunile aplicate anterior).

Afirmă că dispoziția nr. 31 din 21 februarie 2024 „privind concedierea în baza art. 206 alin. (1) lit. d) din Codul muncii” a fost comunicată Olgăi Cîrlig la 21 februarie 2024, iar cererea prealabilă a fost remisă prin intermediului oficiului poștal la 21 martie 2024 și recepționată de Primarul satului Speia la 25 martie 2024, însă până în prezent nu a fost recepționat un răspuns la cererea prealabilă înaintată, iar termenul de 15 zile a devenit scadent la 9 aprilie 2024.

Reclamantul solicită anularea dispoziției Primarului satului Speia nr. 31 din 21 februarie 2024 „privind concedierea în baza art. 206 alin. (1) lit. d) din Codul muncii”, precum și emiterea actului administrativ prin care Cîrlig Olga să fie restabilită în funcția deținută anterior de Șef a Bibliotecii Publice din sat. Speia, r-nul Anenii Noi.

La 20 mai 2024, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului sat. Speia, r-nul Anenii Noi, Vitalie Coteț cu privire la anularea dispoziției nr. 31 din 21 februarie 2024.

În argumentarea acțiunii, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a invocat că în cadrul efectuării controlului de legalitate a actelor administrative emise de autoritățile administrației publice locale, în conformitate cu prevederile art.64 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, pct. 9 alin.(2) lit. b) și pct.13 lit. c) Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009, s-au constatat circumstanțe în fapt și în drept ce servesc temei de înaintare a prezentei acțiuni.

Relevă că la 21 februarie 2024, Primarul satului Speia, raionul Anenii Noi a emis Dispoziția nr. 31 „privind concedierea în baza art. 206 alin. (1) lit. d) din Codul muncii”, prin care pentru absența fără motive de la locul de lucru la 4 februarie 2024, Șefei Bibliotecii publice, doamna Olga Cîrlig i se aplică sancțiunea disciplinară prin concediere, în conformitate cu art. 206 alin. (1) lit. d) în temeiul prevăzut de art. 86 alin. (1) lit. h) din Codul muncii.

Notează că urmare a exercitării controlului asupra actului indicat, au fost constatate abateri de la prevederile legislației în vigoare.

Remarcă că în Registrul de Stat al Actelor Locale de către operator Primăria satului Speia la 4 martie 2024 a fost publicată plângerea Galinei Lăpușneanu din 7 februarie 2024, care a comunicat că la 4 februarie 2024, în intervalul de timp 10:20-14:00 biblioteca publică din localitate a fost închisă.

Indică că la 22 februarie 2024 în Registrul de Stat al Actelor Locale a fost publicată explicația șefei bibliotecii publice, Cîrlig Olga prin care a recunoscut că a absentat toată ziua de 4 februarie 2024 fără a informa angajatorul (în lipsa unei cereri motivate).

Consideră că plângerea Galinei Lăpușneanu nu poate servi drept confirmare a absenței șefei bibliotecii publice, Cîrlig Olga, deoarece intervalul de timp indicat în plângere nu constituie 4 ore consecutive, așa cum prevede art. 86 alin. (1), h) Codul muncii, ci 2 ore 40 minute (pauza de masă nu se ia în calcul).

Menționează că în cazul concedierii pentru absență fără motive întemeiate de la locul de muncă, angajatorul trebuie să întocmească un act de constatare a faptului, care urmează să-i fie adus la cunoștința angajatului contra semnătură.

Reține la caz că conform art. 68 alin. (1), (4) Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, care prevede că în cazul în care consideră că un act emis de autoritatea administrației publice locale este ilegal, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autorității locale emitente ilegalitatea actului controlat, cerând modificarea sau abrogarea lui totală sau parțială.

Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a solicitat anularea Dispoziției primarului satului Speia, r.Anenii Noi, nr.31 din 21 februarie 2024 ,,privind concedierea în baza art. 206 alin. (1) lit. d) din Codul muncii”.

Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi nr. 2-491/2024 din 20 iunie 2024, cauza civilă respectivă a fost transmisă spre conexare cu cauza civilă nr. 2-465/24.

Iar, prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi nr. 2-465/24 din 10 iulie 2024, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Denis Potereanu care acționează în interesele reclamantei Olga Cîrlig împotriva primarului satului Speia, r. Anenii Noi, Vitalie Coteț, privind anularea Dispoziției primarului satului Speia, r. Anenii Noi, nr. 31 din 21 februarie 2024 „Privind concedierea în baza art. 206 alin. (1) lit. d) din Codul muncii" și emiterea actului administrativ prin care Cîrlig Olga să fie restabilită în funcția deținută anterior de șef a Bibliotecii din s. Speia, r. Anenii Noi, a fost conexată cu cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat împotriva Primarului sat. Speia, r-nul Anenii Noi, Vitalie Coteț cu privire la anularea dispoziției nr. 31 din 21 februarie 2024, pentru examinare într-un singur proces (f. d. 40).

Soluția primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 09 octombrie 2024, cererea de chemare în judecată înaintată de către avocatul Denis Potereanu care acționează în interesele reclamantei Olga Cîrlig împotriva Primarului satului Speia, r. Anenii Noi, Vitalie Coteț, privind anularea Dispoziției primarului satului Speia, r. Anenii Noi, nr. 31 din 21 februarie 2024 „Privind concedierea în baza art. 206 alin. (1) lit. d) din Codul muncii" și emiterea actului administrativ prin care Olga Cîrlig să fie restabilită în funcția deținută anterior de șef a Bibliotecii din s. Speia, r. Anenii Noi și cererea de chemare în judecată înaintată de către Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat împotriva Primarului sat. Speia, r-nul Anenii Noi, Vitalie Coteț cu privire la anularea dispoziției nr. 31 din 21.02.2024, au fost admise.

S-a anulat Dispoziția Primarului satului Speia, r. Anenii Noi, nr. 31 din 21 februarie 2024 „Privind concedierea în baza art. 206 alin. (1) lit. d) din Codul muncii".

S-a restabilit Cîrlig Olga în funcția deținută anterior de Șef al Bibliotecii Publice din s. Speia, r-nul Anenii Noi.

Solicitarea apelantului:

La 24 octombrie 2024, Primarul satului Speia, r. Anenii Noi a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 09 octombrie 2024, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunilor.

Argumentele apelului:

În motivarea cererii de apel, Primarul satului Speia, r. Anenii Noi a invocat că la 7 februarie 2024 Primăria satului Speia a fost sesizată prin plângerea unui

locuitor, precum că la 4 februarie 2024, în jurul orelor 10:20 și 14:00 biblioteca publică nu a activat.

Relatează că urmare a acestei sesizări, fiind verificate cele menționate, potrivit explicațiilor oferite, inclusiv în cadrul dezbaterilor judiciare, salariata Olga Cîrlig a declarat că absența deplină de la locul de muncă la 4 februarie 2024, era motivată prin faptul că ziuă de muncă - 4 februarie 2024 a fost recuperată din contul lunii noiembrie 2023, în care, aceasta a activat peste programul de muncă.

În acest context, fiind verificate argumentele invocate, s-a constatat că acestea nu corespund adevărului, deoarece din actele de evidență, în special, potrivit tabelului de evidență a timpului de muncă în luna noiembrie 2023, precum și nemijlocit data absenței depline de la locul de muncă-4 februarie 2024, care este marcată cu 8 ore de muncă, nu se confirmă explicația respectivă, or, absența fără motive întemeiate de la locul de muncă timp de cel puțin 4 ore consecutive constituie o încălcare a obligațiunilor de muncă și temei de desfacere a contractului individual de muncă din inițiativa angajatorului.

Comunică că în condițiile date, angajatorul, conform art. 29, 32 din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006; art. 9, 10, 86 alin. (1) lit. h), 201, 206 alin. (1), lit. d), 208 - 210 din Codul muncii al Republicii Moldova, a emis dispoziția nr. 31 din 21 februarie 2024, prin care, s-a dispus aplicarea sancțiunii disciplinare prin concediere, în conformitate cu art. 206 alin. (1) lit. d) (în temeiul prevăzut de art. 86 alin. (1) lit. h)) din Codul muncii.

Afirmă că Dispoziția de concediere a fost adoptată în termen de o lună din ziua constatării încălcării disciplinare (art. 209 din Codul muncii) și adusă la cunoștință salariatei la 21 februarie 2024, fiind explicată procedura de contestare a acesteia, în caz de dezacord, în instanța de judecată în termen de trei luni.

Nu este de acord cu poziția instanței de judecată, deoarece, având obligația de a aprecia probele după intima ei convingere, instanța judecătorească nu s-a bazat pe o cercetare obiectivă, multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Relevant în cazul din speță servește acel fapt că reclamanta Olga Cîrlig nu a anunțat personal administrația Primăriei satului Speia despre lipsa de la locul de muncă la 4 februarie 2024, acest lucru fiind posibil de stabilit doar în baza sesizării din 7 februarie 2024 a unui locuitor din s. Speia, ceea ce denotă rea credința ultimei în raporturile juridice de muncă.

Punctează că reclamanta/intimată Cîrlig Olga, fiind responsabilă de întocmirea tabelului de evidență a timpului de lucru și de calculare a salariului pentru luna februarie 2024 și transmiterea acesteia în contabilitatea Primăriei s. Speia pentru efectuarea achitării plăților salariale, ziua de 4 februarie 2024 nu a însemnat- o convențional cu litera „N - absență nemotivată”, dar a indicat 8 ore,

adică ziua deplină de muncă. În acest sens, Primăria satului Speia, de asemenea, s-a autosesizat și a introdus modificările respective prin emiterea dispoziției din 29 februarie 2024, aduse, de asemenea, la cunoștință reclamantei Olga Cîrlig, care nu a fost contestată, având un caracter valabil până în prezent.

Nu este de acord cu opinia instanței de judecată privitor la faptul că: „....concluziile Primarului satului Speia asupra culpei lui Cîrlig Olga au fost pripite, întrucât nu au fost constatate cu certitudine ca săvârșite anterior", deoarece este infirmată prin recunoașterea faptică, nemijlocită de către Olga Cîrlig, nefiind necesar, în acest sens, întocmirea unui act de constatate sau formarea unei anchete de serviciu.

Remarcă că instanța de judecată a determinat caracterul ilegal al desfacerii contractului individual de muncă din inițiativa angajatorului prin prisma nesolicitării prealabile a opiniei consultative al organului sindical în conformitate cu art. 87 alin. (1) din Codul muncii.

În acest sens, punctează că prevederile art. 87 alin. (1) Codul muncii, aplicate în cazul din speță de către instanța de judecată, la circumstanțele litigiului individual de muncă soluționat, constată cu precădere că instanța de fond a interpretat și aplicat greșit norma de drept enunțată.

Menționează că în cadrul Primăriei satului Speia, raionul Anenii Noi, care, potrivit art. 1 din Codul muncii, este angajator - persoană juridică (unitate), nu există organ sindical și, prin urmare, în cazul din speță, nu poate fi generată nici o obligație a angajatorului privind notificarea organului sindical inexistent.

Referitor la cererea de chemare în judecată înaintată de către Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat împotriva Primarului sat. Speia, r-nul Anenii Noi, Vitalie Coteț cu privire la anularea dispoziției nr. 31 din 21 februarie 2024, relevă că dispoziția nr. 31 din 21 februarie 2024 nu poate fi supusă controlului judecătoresc în sensul Codului administrativ, deoarece prevederile acestuia, potrivit art. 2 alin. (3), lit. a), nu se aplică raporturilor juridice de drept privat la care participă autoritățile publice.

La 25 martie 2025, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a depus referință asupra cererii de apel, solicitând respingerea apelului și menținerea hotărârii instanței de fond.

Iar, la 9 aprilie 2025, avocatul Potereanu Denis în interesele Olgăi Cîrlig a depus referință asupra cererii de apel, solicitând respingerea apelului și menținerea hotărârii instanței de fond.

Termenul legal de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) a fost pronunțat la 9 octombrie 2024, iar cererea de apel nemotivată a fost depusă la 24 octombrie 2024 (f. d. 66), Colegiul judiciar constată că apelul a fost declarat în termen.

Poziția părților în ședința de judecată în instanța de apel:

În ședința de judecată a instanței de apel, apelantul Coteț Vitalie și avocatul Melnic Eduard în interesele apelantului Primarul satului Speia, r. Anenii Noi, au susținut apelul și au solicitat admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunilor.

Intimații Cîrlig Olga și Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat în ședința de judecată a instanței de apel, nu s-au prezentat, procedura de citare a fost respectată.

Totodată, prin referința depusă, avocatul Potereanu Denis în interesele reclamantei Olga Cîrlig a solicitat examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Astfel, instanța de apel consideră posibilă examinarea cauzei în apel, în lipsa intimaților. Or, potrivit art. 379 alin. (2) din Codul de procedură civilă, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind explicațiile apelantului și a reprezentantului acestuia, analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel şi în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru consideră necesar de a admite cererea de apel, de a casa hotărârea instanţei de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acţiunilor, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 385 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.

În temeiul art. 373 alin. (1), (2), (3) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care

motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

Conform art. 386 alin. (1) lit. d) Codul de procedură civilă, hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel, dacă normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Aderent, instanța de apel menționează că conform prevederilor art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În accepțiunea art. 6 CEDO, instanței judecătorești îi este atribuită obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă că implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Țările de Jos).

Din interpretarea art. 6 al CEDO, se reține că, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Instanța de apel reține că, la 7 mai 2024, avocatul Potereanu Denis în interesele reclamantei Olga Cîrlig s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Primarului satului Speia, r. Anenii Noi, Vitalie Coteț, privind anularea Dispoziției primarului satului Speia, r. Anenii Noi, nr. 31 din 21 februarie 2024 ,,privind concedierea în baza art. 206 alin. (1) lit. d) din Codul muncii” și emiterea actului administrativ prin care Cîrlig Olga să fie restabilită în funcția deținută anterior de șef a Bibliotecii din s. Speia, r. Anenii Noi.

Iar, la 20 mai 2024, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului satului Speia, r-nul Anenii Noi, Vitalie Coteț cu privire la anularea dispoziției nr. 31 din 21 februarie 2024.

Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi nr. 2-465/24 din 10 iulie 2024, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Denis Potereanu care acționează în interesele reclamantei Olga Cîrlig împotriva primarului satului Speia, r. Anenii Noi, Vitalie Coteț, privind anularea Dispoziției primarului satului Speia, r. Anenii Noi, nr. 31 din 21 februarie 2024 ,,Privind concedierea în baza art. 206 alin. (1) lit. d) din Codul muncii” și emiterea actului administrativ prin care Cîrlig Olga să fie restabilită în funcția deținută anterior de șef a Bibliotecii din s. Speia, r. Anenii Noi, a fost conexată cu cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat împotriva Primarului satului Speia, r-nul Anenii Noi, Vitalie Coteț cu privire la anularea

dispoziției nr. 31 din 21 februarie 2024, pentru examinare într-un singur proces (f. d. 40).

Fiind învestită cu soluționarea cauzei în fond, prin hotărârea din 9 octombrie 2024, Judecătoria Anenii Noi (sediul Central), a admis cererile de chemare în judecată depuse de Olga Cîrlig și de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat. S-a anulat Dispoziția Primarului satului Speia, r. Anenii Noi, nr. 31 din 21 februarie 2024 „Privind concedierea în baza art. 206 alin. (1) lit. d) din Codul muncii”. S-a restabilit Cîrlig Olga în funcția deținută anterior de Șef al Bibliotecii Publice din s. Speia, r-nul Anenii Noi.

Colegiul judiciar relevă că prima instanță greșit a concluzionat asupra ilegalității Dispoziției Primarului satului Speia, r. Anenii Noi, nr. 31 din 21 februarie 2024 „Privind concedierea în baza art. 206 alin. (1) lit. d) din Codul muncii” și neîntemeiat a dispus restabilirea Olgăi Cîrlig în funcția deținută anterior de Șef al Bibliotecii Publice din s. Speia, r-nul Anenii Noi.

Conform art. 45 din Codul muncii, contractul individual de muncă este înțelegerea dintre salariat şi angajator, prin care salariatul se obligă să presteze o muncă într-o anumită specialitate, calificare sau funcție, să respecte regulamentul intern al unității, iar angajatorul se obligă să-i asigure condiţiile de muncă prevăzute de prezentul cod, de alte acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii, de contractul colectiv de muncă, precum şi să achite la timp şi integral salariul.

Reieșind din prevederile art. 49 alin. (1) lit. l) din Codul muncii, conținutul contractului individual de muncă este determinat prin acordul părților, ținându-se cont de prevederile legislației în vigoare, şi include: regimul de muncă şi de odihnă, inclusiv durata zilei şi a săptămânii de muncă a salariatului.

Din prevederile art. 56 alin. (1) din Codul muncii rezultă că contractul individual de muncă se încheie în baza negocierilor dintre salariat şi angajator.

Totodată, conform art. 95 alin. (1) și (2) din Codul muncii, timpul de muncă reprezintă timpul pe care salariatul, în conformitate cu regulamentul intern al unității, cu contractul individual şi cu cel colectiv de muncă, îl folosește pentru îndeplinirea obligațiilor de muncă. Durata normală a timpului de muncă al salariaților din unități nu poate depăși 40 de ore pe săptămână.

Din prevederile art. 98 alin. (4) din Codul muncii reiese că, tipul săptămânii de lucru, regimul de muncă- durata programului de muncă (al schimbului), timpul începerii şi terminării lucrului, întreruperile, alternarea zilelor lucrătoare şi nelucrătoare – se stabilesc prin regulamentul intern al unității, dacă este elaborat și aprobat de angajator, şi prin contractul colectiv şi/sau prin contractele individuale de muncă.

Ține de menționat că desfășurarea activității cu respectarea unui anumit program de muncă reprezintă una din trăsăturile specifice ale raportului juridic de muncă.

Conform art. 206 alin. (1) din Codul muncii, pentru încălcarea disciplinei de muncă, angajatorul are dreptul să aplice faţă de salariat următoarele sancţiuni disciplinare:

a) avertismentul;

b) mustrarea;

c) mustrarea aspră;

d) concedierea (în temeiurile prevăzute la art.86 alin. (1) lit. g)-r)).

Aliniatul (5) al articolului dispune că, la aplicarea sancţiunii disciplinare, angajatorul trebuie să ţină cont de gravitatea abaterii disciplinare comise şi de alte circumstanţe obiective.

Articolul 207 din Codul muncii statuează că, sancţiunea disciplinară se aplică de organul căruia i se atribuie dreptul de angajare (alegere, confirmare sau numire în funcţie) a salariatului respectiv. Salariaţilor care poartă răspundere disciplinară conform statutelor sau regulamentelor disciplinare şi altor acte normative li se pot aplica sancţiuni disciplinare şi de organele ierarhic superioare celor indicate la alin.(1). Salariaţii care deţin funcţii elective pot fi concediaţi (art. 206 alin. (1) lit. d)) numai prin hotărîrea organului de care au fost aleşi şi numai în temeiuri legale.

Iar, articolul 208 din Codul muncii, stipulează că, până la aplicarea sancţiunii disciplinare, angajatorul este obligat să ceară în scris salariatului o explicaţie scrisă privind fapta comisă. Explicaţia privind fapta comisă poate fi prezentată de către salariat în termen de 5 zile lucrătoare de la data solicitării. Refuzul de a prezenta explicaţia cerută se consemnează într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului şi un reprezentant al salariaţilor. În funcţie de gravitatea faptei comise de salariat, angajatorul este în drept să organizeze şi o anchetă de serviciu, a cărei durată nu poate depăşi o lună. În cadrul anchetei, salariatul are dreptul să-şi explice atitudinea şi să prezinte persoanei abilitate cu efectuarea anchetei toate probele şi justificările pe care le consideră necesare.

În conformitate cu art. 209 alin. (1) din Codul muncii, sancţiunea disciplinară se aplică, de regulă, imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de o lună din ziua constatării ei, fără a lua în calcul timpul aflării salariatului în concediul anual de odihnă, în concediul de studii sau în concediul medical.

În sensul art. 89 alin. (2) din Codul muncii, la examinarea litigiului individual de muncă de către instanţa de judecată, angajatorul este obligat să dovedească legalitatea şi să indice temeiurile transferării sau eliberării din serviciu a salariatului.

Din materialele cauzei rezultă că în temeiul Dispoziţiei Primarului s. Speia - Coteţ Vitalie, nr. 31 din 21 februarie 2024 „*privind concedierea în baza art. 206*

alin. (1) lit. d) din Codul Muncii", s-a dispus aplicarea sancţiunii disciplinare prin concediere a şefei Bibliotecii publice pentru absenţa fără motive de la locul de lucru la 4 februarie 2024, în conformitate cu art. 206 alin. (1) lit. d) din Codul Muncii (în temeiul prevăzut de art. 86 alin. (1) lit. h) din Codul Muncii (f. d. 7).

Conform dispoziţiei nr. 31 din 21 februarie 2024, rezultă că la 4 februarie 2024, salariata Olga Cîrlig a lipsit de la locul de muncă-Biblioteca publică, iar potrivit explicaţiilor oferite, salariata a menţionat că, absenţa de la locul de muncă la 4 februarie 2024 este motivată prin faptul că această zi de muncă a fost recuperată din contul lunii noiembrie 2023, în care aceasta a activat peste programul de muncă.

Astfel, temeiul legal de desfacere din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă cu salariata Olga Cîrlig a servit art. 86 alin. (1) lit. h) din Codul muncii - absenţa fără motive întemeiate de la locul de lucru timp de cel puțin 4 ore consecutive (fără a ţine cont de pauza de masă) în timpul zilei de muncă.

Conform art. 86 alin. (1) din Codul muncii, (concedierea – desfacerea din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă pe durată nedeterminată, precum şi a celui pe durată determinată – se admite pentru absența fără motive întemeiate de la locul de lucru timp de cel puțin 4 ore consecutive (fără a ține cont de pauza de masă) în timpul zilei de muncă – în cazul salariaților cu durata zilnică a timpului de muncă de minim 8 ore pe zi, sau timp de cel puțin jumătate din durata zilnică a timpului de muncă – în cazul salariaților cu durata zilnică a timpului de muncă mai mică sau mai mare de 8 ore pe zi;.

Din prevederile art. 86 din Codul muncii rezultă că încetarea contractului individual de muncă din inițiativa angajatorului are loc în situații limitativ stabilite, care se pot datora unor cauze imputabile salariatului sau care nu sunt legate de culpa salariatului, precum şi în unele situații ce țin de activitatea angajatorului şi pentru alte motive prevăzute de legislația muncii.

Desfacerea din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă pe durată nedeterminată, precum şi a celui pe durată determinată include motivele care se aplică tuturor angajaților, precum şi motivele care se aplică numai anumitei categorii de salariați.

Temeiul de desfacere a contractului individual de muncă din inițiativa angajatorului prevăzut la lit. h) al art. 86 din Codul muncii poate avea loc pentru lipsa nemotivată de la locul de lucru timp de 4 ore consecutive (fără a ţine cont de pauza de masă) în timpul zilei de muncă.

La examinarea acestor litigii, în special se va ține cont de următoarele aspecte: timpul pauzei de masă nu se va lua în calculul celor 4 ore consecutive; nu poate fi considerat temei de concediere absenţa datorată unor circumstanțe obiective, independente de voinţa salariatului (de exemplu: îmbolnăvirea, cu toate

că nu a prezentat certificatul medical, dar se constată cu certitudine că persoana a fost bolnavă).

Absenţa de la lucru mai mult de patru ore în cursul zilei de muncă, ce-i dă dreptul angajatorului să rezilieze contractul de muncă din acest temei, se consideră aflarea nemotivată a salariatului în afara teritoriului unității cel puțin patru ore, cu care se află în raport de muncă, sau în afara teritoriului obiectului, unde el trebuie să îndeplinească lucrul încredințat în conformitate cu obligațiunile de muncă.

La caz, Colegiul judiciar relevă că în virtutea obligațiilor salariatei Olga Cîrlig, s-a stabilit indubitabil că aceasta la 4 februarie 2024 nu s-a aflat la locul de muncă- Biblioteca publică, or Cîrlig Olga nu a negat că a lipsit toată ziua de la serviciu, și nici nu a putut prezenta un act juridic care să justifice absența sa.

Totodată, la actele cauzei este anexată explicația succintă a Olgăi Cîrlig prin care confirmă că la 4 februarie 2024 a lipsit de la serviciu, dar justifică prin faptul că în luna noiembrie 2023 a activat în programul „Ajutor la contor", activând peste programul de lucru. (f. d. 47 vol. I) Astfel, potrivit art. 123 alin. (6) din Codul de procedură civilă, faptele invocate de una din părţi nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

Colegiul judiciar punctează că disciplina muncii este specifică şi indisolubilă relaţiilor sociale de muncă, fiind o condiţie obiectivă pentru desfăşurarea eficientă a activităţii în cadrul oricărei structuri organizaţionale.

La caz, Completul judiciar a stabilit că salariata/intimata Cîrlig Olga nu s-a prezentat la serviciu la 4 februarie 2024, activând în funcția de șefă a Bibliotecii publice din satul Speia raionul Anenii Noi, și nu a făcut dovada absenței întemeiate de la serviciu. Or, în viziunea instanței de apel recuperarea zile de lucru-4 februarie 2024, din contul timpului lucrat suplimentar în luna noiembrie 2023, constituie un act de samovolnicie din partea salariatei.

La cest segment, Colegiul punctează că orice acțiune a salariatului urmează să fie fortificată de un act juridic confirmativ. Or, conform art. 104 alin. (1) din Codul muncii, se consideră muncă suplimentară munca prestată în afara duratei normale a timpului de muncă prevăzute la art. 95 alin. (2), la art. 96 alin. (2)-(4), la art. 98 alin.(3) şi la art. 99 alin. (1). Iar, alin. (4) al aceluiași articol, statuează că atragerea la muncă suplimentară în alte cazuri decât cele prevăzute la alin.(2) şi (3) se admite cu acordul scris al salariatului şi al reprezentanţilor salariaţilor.

Prin urmare, salariata nici a demonstrat faptul că a prestat muncă suplimentară și nici un ordin al angajatorului prin care să-i fie permisă absența de la serviciu pentru ziua de 4 februarie 2024.

Cu atât mai mult că, potrivit tabelului de evidență a timpului de muncă în luna noiembrie 2023, precum și nemijlocit data absenței depline de la locul de muncă-4 februarie 2024, care este marcată cu 8 ore de muncă, nu se confirmă explicația salariatei Cîrlig Olga.

Subsidiar, Colegiul judiciar accentuează că disciplina muncii vizează obligativitatea de a respecta niște reguli de conduită prestabilite din timp de către legiuitor, în general, și de angajator și de reprezentanții salariaților, în special. Prin abatere disciplinară, urmează să înțelegem încălcarea cu vinovăție de către salariat a obligațiilor sale de muncă.

La aplicarea sancţiunii disciplinare, angajatorul trebuie să ţină cont de gravitatea abaterii disciplinare comise şi de alte circumstanţe obiective. Respectiv, pentru încălcări minore ale legislației muncii, angajatorul ar trebui să aplice cea mai blândă sancțiune disciplinară – avertismentul, deoarece concedierea este considerată drept cea mai aspră sancțiune disciplinară. Astfel alegerea sancțiunii disciplinare aplicabile salariatului depinde de gravitatea abaterii disciplinare, atitudinea salariatului față de fapta săvârșită, prezența/lipsa altor sancțiuni disciplinare aplicate salariatului etc.

Sancţiunea disciplinară se aplică de organul căruia i se atribuie dreptul de angajare (alegere, confirmare sau numire în funcţie) a salariatului respectiv. Iar, până la aplicarea sancţiunii disciplinare, angajatorul este obligat să ceară salariatului o explicaţie scrisă privind fapta comisă.

Potrivit Codului muncii, sancţiunea disciplinară se aplică, de regulă, imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de o lună din ziua constatării ei, fără a lua în calcul timpul aflării salariatului în concediul anual de odihnă, în concediul de studii sau în concediul medical. Constatarea abaterii disciplinare trebuie făcută de către persoane abilitate cu funcții de conducere sau de control în cadrul unității.

În finalitatea celor expuse supra, Colegiul judiciar conchide asupra legalității Dispoziției primarului satului Speia, r.Anenii Noi nr.31 din 21 februarie 2024 „Privind concedierea în baza art. 206 alin. (1) lit. d) Codul muncii”, or angajatorul a respectat dezideratele expuse supra, care se referă la procedura și termenul de aplicare a sancțiunii disciplinare.

Or, disciplina muncii reprezintă obligaţia tuturor salariaţilor de a se subordona unor reguli de comportare, stabilite în conformitate cu Codul muncii, cu convenţiile colective, cu contractele colective şi cu cele individuale de muncă, precum şi cu actele normative la nivel de unitate, inclusiv cu regulamentul intern al unităţii.

Totodată, referitor la argumentul invocat de către intimata/reclamantă privind faptul că nu a fost solicitat acordul organului sindical, Colegiul judiciar învederează că în conformitate cu alin. (1) art. 87 din Codului muncii, la concedierea salariaților membri de sindicat, angajatorul solicită în prealabil opinia consultativă a organului sindical **din unitate**, prin notificarea organului respectiv.

Prin urmare se reține că în cadrul Primăriei satului Speia, raionul Anenii Noi, care, potrivit art. 1 din Codul muncii al Republicii Moldova, este angajator -

persoană juridică (unitate), nu există organ sindical și, respectiv în cazul din speță, nu poate fi generată nici o obligație a angajatorului privind notificarea organului sindical inexistent.

Pe cale de consecință, instanța de apel consideră neîntemeiată pretenția reclamantei/apelantei cu privire la restabilirea în funcția deținută anterior.

Referitor la acțiunea depusă de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat împotriva Primarului sat. Speia, r-nul Anenii Noi, Vitalie Coteț cu privire la anularea Dispoziției nr. 31 din 21 februarie 2024, Colegiul judiciar o consideră neîntemeiată.

Astfel, prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 24 mai 2024, s-a declinat competența de la examinarea cauzei nr. 3-21/24, la cererea de chemare în judecată depusă de către Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat împotriva primarului satului Speia, r. Anenii Noi, Vitalie Coteț, privind anularea Dispoziției primarului satului Speia, r. Anenii Noi, nr. 31 din 21 februarie 2024 „Privind concedierea în baza art. 206 alin. (1) lit. d) din Codul muncii", pentru examinarea cauzei de către judecătorul specializat în materie civilă.

Colegiul punctează că funcția de șef al Bibliotecii publice s. Speia, r. Anenii Noi, nu este inclusă în Anexa nr. 1 a Legii pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice nr. 155 din 21 iulie 2011.

În circumstanțele enunțate se atestă că, pretențiile reclamantului Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, formulate în acțiune sunt de competența instanței de drept comun, raporturile de muncă a șefului Bibliotecii publice s. Speia, r. Anenii Noi, fiind reglementate de prevederile Codului muncii, și nu de Legea nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică şi statutul funcționarului public în coroborare cu Codul administrativ.

Prin urmare, dispoziția nr. 31 din 21 februarie 2024 nu poate fi supusă controlului judecătoresc în sensul Codului administrativ, deoarece prevederile acestuia, potrivit art. 2 alin. (3), lit. a), nu se aplică raporturilor juridice de drept privat la care participă autoritățile publice.

Astfel, având în vedere că prima instanţă a stabilit circumstanţele cauzei, și nu este necesară verificarea suplimentară şi administrarea de noi dovezi, însă a interpretat eronat normele de drept material, Colegiul judiciar ajunge la concluzia de a admite apelul, de a casa integral hotărârea instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunilor.

În conformitate cu art. 385 alin.(1) lit. c), art. 389-390, 394 CPC, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,

d e c i d e :

Se admite apelul declarat de Primarul satului Speia, r. Anenii Noi.

Se casează integral hotărîrea Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 09 octombrie 2024şi se emite o nouă hotărârea prin care:

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Denis Potereanu în interesele reclamantei Olga Cîrlig împotriva Primarului satului Speia, r.Anenii Noi, Vitalie Coteț, privind anularea Dispoziției primarului satului Speia, r. Anenii Noi nr.31 din 21 februarie 2024 „Privind concedierea în baza art.206 alin.(1) lit.d) Codul muncii" cu restabilirea în funcție și cauza civilă conexă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat împotriva Primarului sat. Speia, r-nul Anenii Noi, Vitalie Coteț cu privire la anularea Dispoziției nr.31 din 21.02.2024.

Decizia este definitivă din momentul pronunţării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Panov Ana

Judecătorii: Corlăteanu Diana

Bagrin Lucia